

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0511U000426

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-05-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Будрейко Олена Анатоліївна

2. Budreiko Olena Anatoliyivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.14

Назва наукової спеціальності: Ендокринологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-04-2011

Спеціальність за освітою: 7.110104

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012183

Місцезнаходження: 61153 м. Харків, пр. 50-річчя ВЛКСМ, 52-А

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.558.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка НАМН України"

Код за ЄДРПОУ: 02012013

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, будинок 69, м. Київ, Київ, 04114, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012183

Місцезнаходження: 61153 м. Харків, пр. 50-річчя ВЛКСМ, 52-А

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.37

Тема дисертації:

1. Цукровий діабет 1 типу у дітей і підлітків: особливості перебігу та можливості оптимізації терапії
2. Type 1 diabetes mellitus in children and adolescents: certain features of its course and possibility of its therapy being organized

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: цукровий діабет (ЦД) 1 типу у дітей та підлітків. Мета дослідження: визначення клінічних особливостей перебігу ЦД 1 типу, поглиблення уявлень про його патогенез в дитячому і підлітковому віці та розробка нових технологій оптимізації терапії захворювання у дітей і підлітків. Методи дослідження та апаратура: загальноклінічні, інструментальні, біохімічні, імуноферментні, радіоімунологічні, імунологічні, статистичні; "Cormay Multi", "Human", "TOSHIBA-400". Теоретичні та практичні результати: Досліджено характер інсулярно-контрінсулярних взаємовідносин, їх зв'язок з пубертатом, показано особливості імунологічних порушень у різних ланках системи захисту у дітей та підлітків в залежності від статі, ступеня статевої зрілості хворих та тривалості ЦД. Отримано дані щодо характеру перебігу ЦД 1 типу в різні вікові періоди, доведено зниження чутливості до інсуліну та зростання частоти і тяжкості діабетичних

ускладнень в період пубертату. Доведено можливість покращання компенсації вуглеводного обміну у дітей та підлітків, хворих на ЦД, при застосуванні аналогів інсуліну, метформіну та препаратів для лікування тиреопатій. Новизна: вперше показано, що на тлі замісної інсулінотерапії у третини хворих на ЦД 1 типу дітей та підлітків спостерігається гіперінсулінемія, особливо в період пубертату. Виявлено гіперпродукцію лептину і ІФР-1, доведено наявність статевого диморфізму гіперпродукції кортизолу із перевагою її у дівчат. Встановлено персистенцію антитіл до глутаматдекарбоксілази у хворих дитячого та підліткового віку та значущість цих змін для підтримки стійкої декомпенсації хвороби. Вперше отримані дані про частоту тиреопатій при ЦД 1 типу у дітей і підлітків та показано, що виявлені у них порушення функції щитовидної залози є різноспрямованими, найчастіше представлені підвищенням ТТГ та найбільшою мірою пов'язані з декомпенсацією хвороби. Ступінь впровадження: результати досліджень використовуються у лікарських закладах практичного та науково-дослідного профілю Харківської та інших областей України. Галузь використання: ендокринологія, педіатрія (див. продовження)

2. The object of study: diabetes mellitus (DM) type 1 in children and adolescents. Objective: to determine the clinical features of the type 1 diabetes flow, the deepening of understanding of its pathogenesis in childhood and adolescence and the development of new technologies to optimize treatment of the disease in children and adolescents. Research Methods and equipment: physical, instrumental, biochemical, immunoassay, radioimmunoassay, immunological, statistical; "Cormay Multi", "Human", "TOSHIBA-400. Theoretical and practical results: The character of insular-contrinsulyar relationships, their relationship to puberty are studied, features of immunological disorders in different parts of the system of protection of children and adolescents according to sex, degree of maturity of patients and duration of diabetes are shown. The data on the flow of type 1 diabetes in different age periods is received reducement of insulin sensitivity and increase in frequency and severity of diabetic complications during puberty is proven. The possibility of improving the compensation of carbohydrate metabolism in children and adolescents with diabetes, using insulin analogues, metformin, and cures for tireopaty is proven. Novelty: the first time to show that despite the substitution of insulin in one third of children and adolescents with DM type 1 there is a hyperinsulinemia, especially during puberty. Hyperproduction of leptin and IGF-1 is detected, the existence of sexual dimorphism overproduction of cortisol with a predominance of girls is proved. Persistence of antibodies to glutamatdekarboksilaze patients of childhood and adolescence and the importance of these changes to support persistent decompensation of the disease are determined. First time to obtain data on the thyreopathy frequency in children and adolescents with type 1 diabetes. Also shown that children and adolescents had violations of thyroid function in different directions, often represented by an increase in the most associated with decompensation of the disease. Degree of implementation: The research results are used in practice and research profile hospitals in Khakov's region and other regions of Ukraine. Scope: endocrinology, pediatrics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тронько Микола Дмитрович
2. Tron'ko Mykola Dmytrovych

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власенко Марина Володимирівна
2. Власенко Марина Володимирівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боцюрко Володимир Іванович
2. Боцюрко Володимир Іванович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Леженко Геннадій Олександрович

2. Леженко Геннадій Олександрович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Микоша Олексій Степанович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Микоша Олексій Степанович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.